

30ste vergadering van het Codex Committee on Nutrition and Foods for Special Dietary Uses (CCNFSDU), 3 t/m 7 november 2008 te Kaapstad (Zuid-Afrika)

Inleiding

De vergadering werd bijgewoond door 240 deelnemers uit 52 landen, 27 internationale organisaties en de EU. De EU sprak namens de 14 aanwezige Lidstaten. Nederland werd vertegenwoordigd door het ministerie van VWS (Letteke Boot) met technische ondersteuning van Danone (Jaap Schrijver). Tijdens de bijeenkomst was er (soms meerdere keren) dagelijks coördinatieoverleg voor het afstemmen van het EU-standpunt.

Voorzitter van de vergadering was Dr. Rolf Grossklaus (directeur Federal Institute for Risk Assessment, Berlijn) en vicevoorzitter Mrs. Lynn Moeng (directeur voeding South African National Department of Health).

De Zuid-Afrikaanse minister van Gezondheid Barbara Hogan opende de vergadering en gaf aan erg vereerd te zijn dat Zuid-Afrika het gastland was. Hierdoor waren er trouwens veel Afrikaanse delegaties aanwezig wat erg waardevol was.

Na 16 jaar compromis vezeldefinitie

De verwachtingen voor het bereiken van overeenkomst over een definitie van voedingsvezel waren vooraf hooggespannen, maar tegelijkertijd heerste er wat angst...een beslissing zou toch niet weer worden uitgesteld. Na heftige discussies en een ad hoc drafting group in de avonduren kon op dag 2 dan toch geapplaudisseerd worden: het voorstel voor een definitie van voedingsvezel heeft stap 8 bereikt! Deze definitie is vergelijkbaar met de EU-definitie.

De zondag voorafgaand aan de bijeenkomst had ILSI (International Life Sciences Institute) een workshop georganiseerd waarin de verschillen en vooral ook de overeenkomsten van de verschillende definities (Codexvoorstel, IOM, FAO/WHO en EU) helder uiteen zijn gezet (voor presentaties, zie:

<http://europe.ilsa.org/events/past/PreCodexworkshop2008.htm>). Dit was een mooie voorbereiding en maakte de discussiepunten helder: wel of geen 'vezels' met een polymerisatiegraad van 3-9 toelaten, alleen vezels van plantaardige oorsprong toelaten of ook synthetische/dierlijke oorsprong, vallen lignine en resistent starch binnen de definitie en moet een positief fysiologisch effect zijn aangetoond.

In de overeengekomen definitie staan geen fysiologische effecten meer beschreven. Voor andere dan van nature in voedsel voorkomende koolhydraatpolymeren moet echter wel een positief fysiologisch effect op de gezondheid zijn aangetoond. Het al of niet toestaan van koolhydraten met een polymerisatiegraad van 3 tot en met 9 wordt aan nationale autoriteiten overgelaten.

Voor het gebruik van de nutriënt content claims 'bron' of 'rijk aan' voedingsvezel mag de hoeveelheid per 100g, per 100 kcal of als percentage van de "daily reference value" per portie worden aangegeven. Eventuele (afwijkende) voorwaarden voor een nutriënt content claim op vloeibare voedingsmiddelen worden op nationaal niveau bepaald, evenals portiegrootte en "daily reference value".

Voor een update van de lijst met analysemethodes voor voedingsvezel is een elektronische werkgroep onder leiding van Frankrijk ingesteld.

Arabische gom

Over het voorstel om Arabische gom (acacia gum) toe te staan als coating agent met een maximum niveau van 10 mg/kg (en niet 100 mg/kg) in voeding voor zuigelingen en peuters was snel overeenstemming bereikt. Dit gaat voor bekrachtiging naar de CCFA en ter adoptie naar de CAC.

Voedingskundige kant risicoanalyse in principes vastgelegd

Als nadere uitwerking van de 'Working principles' van de Codex Alimentarius zijn 'Nutritional risk analysis principles and guidelines for application to the work of the CCNFSDU' opgesteld. Deze geven richting aan de risicoanalyse van voedingsstoffen en

aanverwante stoffen en nemen naast de traditionele risicoanalyse ook de potentieel voordelige gezondheidseffecten in ogenschouw. De principes zijn met name van toepassing voor het werk van de CCNFSDU, geen richtsnoer voor overheden dus. Na uitgebreide discussie kon ook dit punt naar stap 8, via CCGP naar CAC.

Wetenschappelijke onderbouwing gezondheidsclaims

Naar analogie van de Europese eisen voor de onderbouwing van gezondheidsclaims op levensmiddelen, zijn hier ook in Codexverband aanbevelingen voor gedaan. Door intensieve voorbereiding van een door Frankrijk geleide elektronische werkgroep, is het voorstel hiervoor versneld naar stap 8 (5/8) en gaat het via de CCFL naar de CAC ter adoptie. De strekking van het document komt overeen met de Europese verordening.

Referentiewaarden etikettering vitamines en mineralen

Dit betreft de herziening van 'nutrient reference values' voor etikettering. Een vrij technische discussie over welke data als basis gebruikt moeten worden voor het vaststellen van referentiewaarden voor dagelijkse vitamines- en mineralenbehoefte, en of en hoe gedifferentieerd kan worden naar leeftijd en geslacht. Data van de FAO en WHO vormen belangrijke input voor deze discussie en voor het uiteindelijk vaststellen van waarden. Korea gaat het door hen gedane voorstel met behulp van een elektronische werkgroep herschrijven voor volgend jaar.

Ook in Europa is de discussie over de toevoeging van vitamines en mineralen aan levensmiddelen nog in volle gang.

General Principles toevoeging essentiële voedingsstoffen

Canada had een discussiestuk voorbereid voor de wijziging van de Codex General Principles voor toevoeging van essentiële voedingsstoffen aan levensmiddelen. Deze principes dateren uit 1987 en zijn voor het laatst in 1991 herzien. Door ontwikkelingen in onder andere leefstijl en voedingspatroon sluiten de General Principles niet meer aan op de huidige praktijk. Hierin kon iedereen zich vinden, maar de reikwijdte van de herziening was naar het oordeel van onder andere de EU iets te breed ingestoken. Eerst zal de basis moeten worden herzien, daarna kunnen verbredingen als niet-traditionele verrijking (bio-fortification), die wel belangrijk zijn, ook besproken worden. Canada zit de elektronische werkgroep voor die een discussiestuk voor de volgende bijeenkomst voorbereid.

Voorstellen nieuw werk op gebied van ondervoeding van zuigelingen en peuters

Zowel India (opstellen standaard voor 'processed cereal based foods' voor zuigelingen en peuters) als Ghana (herziene Codex richtlijn samengestelde aanvullende producten voor oudere zuigelingen en peuters) hadden een voorstel met als doel de ondervoeding bij kinderen te verminderen. Mede door de plaats van de vergadering en relatief grote aanwezigheid van ontwikkelingslanden was er veel steun voor het aannemen van beide voorstellen voor nieuw werk. Uiteindelijk werd besloten dat beide landen met een elektronische werkgroep aan de slag gaan om hun voorstellen te herzien voor de volgende bijeenkomst.

Volgende vergadering

Volgend jaar vindt de vergadering van 2 t/m 6 november in Duitsland plaats.